

Aan de gemeenteraad
Postbus 19
5384 ZG HEESCH

Behandeld door: Nico op de Laak

Telefoonnummer: 0412-458888

Bijlage(n): 3

Onderwerp: Onderzoek *ONS welzijn: krijgen wij wat wij vragen en waar wij voor betalen?*

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Registratienummer:

Datum: 6 juni 2024

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden wij u het rekenkameronderzoek *ONS welzijn: krijgen wij wat wij vragen en waar wij voor betalen?* aan. Dit onderzoek is bij het aantreden van de nieuwe rekenkamer, in het najaar van 2023, gestart.

Al in de vorige raadsperiode kwam tijdens de bezoeken van de toenmalige rekenkamercommissie aan verschillende fracties de wens naar voren om meer en beter geïnformeerd te worden over de relatie subsidie-prestatie. Dat is de reden geweest om een onderzoek te starten naar de subsidiëring van ONS welzijn. De vraag vanuit verschillende fracties ging niet over het functioneren van ONS welzijn, maar was vooral bedoeld om beter inzicht te krijgen in de concrete prestaties tegen de achtergrond van de door de raad beschikbaar gestelde middelen.

In het sociale domein is het niet altijd goed mogelijk om zaken bij de opdrachtverlening, prestatiemeting en verantwoording min of meer 100% SMART te formuleren. Dat was de rekenkamer voor de start van dit onderzoek ook bekend, en uit dit onderzoek is dat op veel momenten nogmaals gebleken. De rekenkamer begrijpt dat volledig. En het is een vraagstuk dat zich overigens in alle gemeenten voordoet.

Tegelijkertijd ziet de rekenkamer over een langere periode de behoefte van in ieder geval een aantal fracties om meer duidelijkheid te krijgen, uiteraard in aanvulling op de verschillende al bestaande momenten om de raad beter inhoudelijk te informeren.

De begeleidingscommissie van de rekenkamer heeft in december 2023 positief geadviseerd om dit onderzoek uit te voeren. Bij de uitvoering van het onderzoek en ongetwijfeld ook bij de bestuurlijke behandeling speelt het hiervoor aangeduide spanningsveld een belangrijke rol. Voor de volledigheid: de rekenkamer heeft in het onderzoek geen aanleiding gevonden om iets op te nemen over het functioneren van ONS welzijn en de gemeentelijke organisatie op zich. De

rekenkamer heeft de focus gelegd op de onderzoeksvragen. In het onderzoeksrapport zijn deze opgenomen.

Tegelijkertijd met dit onderzoek ligt ook het rekenkameronderzoek *Kleine subsidies, grote verantwoordelijkheid* voor ter besluitvorming in de gemeenteraad. Hoewel beide onderzoeken gaan over het subsidiebeleid in Bernheze en in dezelfde periode zijn gestart, zijn de invalshoeken verschillend. Het onderzoek naar de subsidieafspraken met niet-professionele instellingen heeft een meer procesmatige inslag, waar het voorliggende onderzoek meer inhoudelijk van aard is.

In deze aanbiedingsbrief, die tevens als raadsvoorstel fungeert, geven wij nogmaals de grote lijn weer van onze conclusies en voorstellen.

Conclusies

De rekenkamer trekt de volgende conclusies:

1. Beleidsdoelen zijn onvoldoende geoperationaliseerd en meetbaar in de subsidieaanvraag van ONS welzijn

De rekenkamer concludeert dat het college, ondanks de adviezen van de Adviesraad Sociaal (ASD), de doelen in de verschillende beleidsdocumenten in de afgelopen jaren vaak abstract en generiek formuleert. Het gevolg is dan ook dat zowel bij de subsidieaanvraag van als bij de verantwoording door ONS welzijn de relatie tussen beleid en aangeboden diensten niet gelegd kan worden.

2. Analyse van verantwoordingen ONS welzijn ontbreekt

De verantwoording van de geleverde diensten vindt tijdig plaats. Ze wordt ter informatie naar de raad verzonden. Het college kan uit de verantwoording echter niet opmaken of doelen die in beleidsdocumenten zijn vastgelegd worden gehaald.

3. De controlerende taak van de raad staat onder druk

De informatie die de gemeenteraad periodiek ontvangt via een Notitie ter informatie (Nti) is onvoldoende om op een effectieve wijze de controlerende taak uit te voeren. De raad kan op basis van de aangereikte informatie niet vaststellen of de verstrekte subsidie aan ONS welzijn op een doelmatige wijze wordt gebruikt. De informatie via de Nti komt niet standaard op de agenda van de commissie Maatschappelijke Zaken of op de raadsvergadering. De informatie wordt daardoor nauwelijks in gezamenlijkheid besproken.

4. Beoordeling subsidieaanvraag ONS welzijn onvoldoende

De tijdlijnen die in de subsidieverordening zijn vastgelegd, worden voor de subsidieaanvraag en vaststellen van de beschikking niet gehaald. Dit heeft tot gevolg dat de begroting van de gemeente (inclusief de subsidie voor ONS welzijn) al is goedgekeurd voordat de subsidieaanvraag is beoordeeld en de conceptbeschikking is afgegeven. Hierdoor wordt een subsidiebedrag toegekend aan ONS welzijn zonder dat bekend is welke diensten daarvoor geleverd gaan worden.

Voorstellen

De rekenkamer doet de volgende voorstellen:

1. Formuleer de doelen en indicatoren SMART

De gemeenteraad maakt gebruik van het voorstel van het college om ervoor te zorgen dat de doelen in het uitvoeringsprogramma Breed Maatschappelijk Beleid (BMB) voldoende SMART worden uitgewerkt. De raad zorgt er zo voor dat hij voldoende meetbare indicatoren aandraagt, zodat hij in de toekomst zijn controlerende taak goed kan uitvoeren. De ambtelijke organisatie maakt bij het meten van doelen en indicatoren gebruik van technologie zoals enquêteplatforms, sentimentanalyse en gezondheidsapps, om gegevens te verzamelen en trends te volgen.

2. Maak een analyse van doelen versus geleverde dienstverlening

Het college maakt jaarlijks een analyse waarin de verantwoording door ONS welzijn wordt vergeleken met de eigen beleidsdoelstellingen voor het sociale domein. Deze analyse wordt

besproken met de raad. Eventueel zou een vertegenwoordiging van ONS welzijn aanwezig kunnen zijn bij deze bespreking.

3. Versterk de controlerende taak van de raad

De raad neemt stappen om zijn controlerende taak effectiever uit te voeren en beter geïnformeerd te worden over de activiteiten van ONS welzijn. Daarbij valt te denken aan een actieve dialoog, een vast agendapunt in commissie Maatschappelijke Zaken en contact met de cliëntenraad ONS welzijn

4. Verbeter de naleving van de tijdlijnen voor de subsidieaanvraag

Het college zorgt voor voldoende *checks & balances* in het subsidieproces, zodat de reguliere termijnen voor de afhandeling van de subsidieaanvraag in acht worden genomen. De subsidieaanvraag kan dan worden betrokken bij de besluitvorming over de begroting.

De reactie van het college

De bestuurlijke reactie wordt separaat aangeboden.

Ons nawoord

Ons nawoord wordt separaat aangeboden.

Ons voorstel aan de raad

Wij stellen u voor om kennis te nemen van het onderzoeksrapport en als volgt te besluiten:

1. In te stemmen met de conclusies en voorstellen uit het onderzoeksrapport *ONS welzijn: krijgen wij wat wij vragen en waar wij voor betalen?*;
2. Het college opdracht te geven de voorstellen die aan het college zijn gedaan uit te voeren en een planning op te stellen voor de opvolging van deze voorstellen.
3. De raad opdracht te geven de voorstellen die aan de raad zijn gedaan uit te voeren en de griffie een plan van aanpak op te laten stellen voor de opvolging van deze voorstellen.

Met vriendelijke groet, namens de rekenkamer Bernheze,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large loop followed by a horizontal stroke and a small flourish at the end.

Nico op de Laak, voorzitter

- | | |
|------------|--|
| Bijlage 1: | Rapport <i>ONS welzijn: krijgen wij wat wij vragen en waar wij voor betalen?</i> |
| Bijlage 2: | Bestuurlijke reactie van het college |
| Bijlage 3: | Nawoord rekenkamer |